

Tối ưu hóa chính sách đất đai: Thúc đẩy lợi ích từ đồng cỏ cho cả cộng đồng và tự nhiên

Cốc Đế

06-04-2025

Kingfisher takes note of such a miraculous occurrence. He marvels at the beauty of nature and the purity of bird vocalization, pitying those who have failed to recognize this.

Trích “Conductor”; *Wild Wise Weird* [1]

Trước những thách thức ngày càng gia tăng về tính bền vững, các đồng cỏ lâu năm chủ yếu được sử dụng để chăn thả hoặc sản xuất cỏ khô đang ngày càng được công nhận vì đóng góp thiết yếu của chúng vào một loạt dịch vụ hệ sinh thái [2,3], từ cung cấp thức ăn cho gia súc, bảo tồn đa dạng sinh học, lưu trữ carbon đến duy trì vẻ đẹp cảnh quan. Một nghiên cứu gần đây của Schaub và cộng sự [4] cung cấp bằng chứng thuyết phục rằng việc tối ưu hóa cường độ sử dụng đất kết hợp với triển khai chính sách ở cấp độ cảnh quan có thể nâng cao đáng kể mức đa năng của đồng cỏ —tức là khả năng của đồng cỏ trong việc cung cấp đồng thời nhiều dịch vụ sinh thái.

Dựa trên dữ liệu từ hơn 17.000 thửa đồng cỏ tại Thụy Sĩ và sáu loại dịch vụ hệ sinh thái thuộc các lĩnh vực cung cấp, điều tiết và văn hóa, nhóm nghiên cứu đã phát triển một mô hình tối ưu hóa tích hợp cả năng lực cung cấp dịch vụ lẫn rủi ro liên quan. Cách tiếp cận có tính đến rủi ro này phản ánh thực tế rằng cả nhà hoạch định chính sách và nông dân thường có xu hướng né tránh rủi ro khi đưa ra quyết định sử dụng đất.

Nghiên cứu giải quyết nhiều câu hỏi trọng tâm, bao gồm việc rủi ro ảnh hưởng ra sao đến tính đa chức năng, tác động của các thiết kế chính sách khác nhau—ví dụ như yêu cầu tỷ lệ tối thiểu các đồng cỏ quản lý theo hướng thâm canh thấp —và việc xác định cấu hình sử dụng đất tối ưu. Một phát hiện đáng chú ý là việc đưa yếu tố rủi ro vào mô hình phân tích đã làm giảm 12% mức độ đa năng kỳ vọng, cho thấy tầm quan trọng của việc tính đến sự bất định trong thiết kế và đánh giá chính sách nông nghiệp–môi trường [4].

Một trong những đóng góp nổi bật nhất của nghiên cứu là việc triển khai chính sách sử dụng đất ở cấp độ cảnh quan—thay vì theo từng trang trại riêng lẻ — có thể tăng mức độ đa năng thêm tới 3,9% so với hiện tại. Phân tích chỉ ra tỷ lệ tối ưu cho đồng cỏ quản lý theo hướng thâm canh thấp là 48%, cao hơn đáng kể so với mức hiện tại là 31%. Phát hiện này cho thấy rằng việc mở rộng các thực hành quản lý đất đai với cường độ thấp hơn có thể mang lại nhiều lợi ích sinh thái và xã hội hơn mà không gây ảnh hưởng lớn đến năng suất [4].

Đáng lưu ý, kết quả mô hình thay đổi tùy theo ưu tiên của các bên liên quan. Khi mô hình nhấn mạnh đến sản xuất thức ăn chăn nuôi nó ưu tiên sử dụng đất với cường độ cao hơn. Ngược lại, nếu đặt trọng tâm vào bảo tồn, mô hình lại nghiêng về quản lý thâm canh thấp. Những kết quả này cho thấy sự cần thiết của các công cụ chính sách linh hoạt và đáp ứng theo ngữ cảnh, có thể điều chỉnh theo giá trị và mục tiêu của từng nhóm lợi ích.

Nhi, nghiên cứu nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tích hợp tính phức tạp sinh thái, sở thích của các bên liên quan và yếu tố rủi ro trong thiết kế chiến lược sử dụng đất. Dù thường bị đánh giá thấp, các hệ sinh thái đồng cỏ có tiềm năng phục vụ cả lợi ích môi

trường lẫn con người. Với quy hoạch hợp lý ở cấp cảnh quan và cách tiếp cận tinh tế trong đánh đổi-tương hỗ giữa các dịch vụ, chính sách có thể hướng đến các kết quả thúc đẩy đa dạng sinh học, khả năng chống chịu với biến đổi khí hậu và phúc lợi xã hội một cách đồng thời [5].

Tài liệu tham khảo

- [1] Vương QH. (2024). *Wild Wise Weird*. <https://www.amazon.com/dp/B0BG2NNHY6/>
- [2] Bengtsson J, et al. (2019). Grasslands—more important for ecosystem services than you might think. *Ecosphere*, 10(2), e02582. <https://doi.org/10.1002/ecs2.2582>
- [3] Buisson E, et al. (2022). Ancient grasslands guide ambitious goals in grassland restoration *Science*, 377(6606), 594-598. <https://www.science.org/doi/10.1126/science.abo4605>
- [4] Schaub S, et al. (2025). Optimizing land-use strategies to improve grassland multifunctionality. *Land Use Policy*, 153, 107548. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2025.107548>
- [5] Nguyen MH. (2024). How can satirical fables offer us a vision for sustainability? *Visions for Sustainability*. <https://ojs.unito.it/index.php/visions/article/view/11267>